

Mál nr. 21/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Húseigandi.

Gögn.

1. Málskot dags. 12. janúar 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 31. janúar 2024 ásamt fylgiskjali.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 14. febrúar 2024.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 24. apríl 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 17. febrúar 2022, orðið fyrir líkamstjóni er hún féll um hellulögn við anddyri að verslun Y, sem er rekin í húsnæði í eigu X. M telur að tjón hennar megi rekja til ófullnægjandi aðstæðna og vanbúnaðar sem sé á ábyrgð X, sem beri samkvæmt leigusamningi að annast viðhald utanhúss. Málskoti M fylgir þá myndband er sýnir lausar hellur í hellulagðri stétt. V hafi hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X með bréfi dags. 13. janúar 2023, annars vegar á grundvelli þess að X hafi ekki haft vitneskju um lausa hellu á umræddu svæði og hins vegar þess að munnlegt samkomulag sé um að leigutakinn Y sinni viðhaldi utanhúss. M hafnar þeim málflutningi og byggir kröfu sína á því að ríkar kröfur verði að gera til X sem eigenda húsnæðis þar sem almenningur sækir þjónustu og hafi X vanrækt skyldur sínar hvað það varði. Vísar M þá til dómafordæma máli sínu til stuðnings. Verði að gera þær kröfur að einstaklingar geti, án hættu á líkamstjóni, gengið að og frá verslunum í húsnæðinu. Viðgerðir hafi þá farið fram á hellulögninni etir slys M, sem sýni fram á að ástand hennar hafi ekki verið viðunandi. Þær viðgerðir hafi þó ekki dugað til og ástandið fljótt orðið jafnslæmt og fyrr. M hafi þá upplýsingar um að starfsfólk í húsinu hafi gert athugasemdir við ástand hellulagnarinnar fyrir slys M og er sérstaklega vísað til vitnisburðar Z þar sem m.a. segi um aðstæður á slysdegi: „Hellurnar höfðu verið lausar í langan tíma án þess að nokkur gerði við þær, þrátt fyrir að búið væri að láta vita af þessu ástandi.“ Þetta sé til samræmis við þá lýsingu sem fram komi í bréfi V2, vátryggjanda Y, dags. 7. október 2022, en þar segi m.a. að verslunarstjóri Y hafi fengið tilkynningu frá viðskiptavini um ástand hellulagnarinnar og áframsent hana til leigusalans X sem bæri ábyrgð á viðhaldi utanhúss. Í kjölfarið hafi hellulögnin verið lagfærð. Tekið er fram í málskoti að þessar viðgerðir hafi ekki átt sér stað fyrr en eftir slys M og hafi eins og áður segir ekki dugað til. Verði að mati M því að telja fullsannað að X hafi verið kunnugt um ástandið á hellunum. Ekki komi þá til álita að leggja hluta sakar á M sjálfa enda hafi ekki verið sýnilegt vegfarendum að hellurnar væru lausar, heldur hafi það aðeins komið í ljós þegar stigið var á þær.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að samkvæmt upplýsingum frá X hafi það ekki haft vitneskju um um ófullnægjandi aðstæður eða lausa hellu. Hafi því ekki verið tilefni til ráðstafana af hálfu X. Þá liggi ekkert fyrir um að Y hafi heldur haft slíka vitneskju, enda sé óljóst hvenær tilkynning um ástand hellnanna hafi borist Y og eftirfarandi viðgerð hafi átt sér stað eftir slys M, samkvæmt því sem segi í málskoti. Þá vísar V til þess að munnlegt samkomulag sé um að Y sjái um viðhald utanhúss. Ekkert í málalímbúnaði M renni fullnægjandi stoðum undir það að slys M megi rekja til vanrækslu af hálfu X.

Í viðbótarathugasemdum M er því hafnað sem röngu og ósönnuðu að munnlegt samkomulag hafi verið um að Y skyldi sjá um viðhald utanhúss enda sé það í mótsögn við skýrt ákvæði í leigusamningi aðila. Þó ekkert segi um það í bréfi V2 hvenær umræddar lagfæringar hafi átt sér stað sé ekki hægt að álykta út frá því að það hafi verið eftir slys M, og af yfirlýsingu Z megi raunar ráða að ábending um ástandið hafi borist X fyrir slys M. Sú fullyrðing V að X hafi ekki haft vitneskju um umræddan vanbúnað sé því röng og ósönnuð. Sé að mati M fullsannað að X hafi verið kunnugt um hann fyrir slys M.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að slys hennar sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna.

Fallast verður á það með M að fullyrðingar um munnlegt samkomulag X og Y, um að Y skuli sjá um viðhald utanhúss, séu ósannaðar, enda komi skýrt fram í leigusamningi aðila að viðhald utanhúss sé á ábyrgð leigusala. Verður því við úrlausn málsins miðað við að viðhald fasteignarinnar utanhúss sé á ábyrgð X.

Ráða má þá af gögnum málsins, þ.á m. framlögðu myndbandi að hellur hafi verið lausar og til þess fallnar að valda slysaættu, þó hún sé ekki augljós nema stigið sé á umræddar hellur. Kemur þá til skoðunar hvort X hafi verið kunnugt um það, þannig að vanræksla á því að bregðast við verði metin X til saknæms athafnaleysis. Í fyrirliggjandi bréfi V2 kemur fram að verslunarstjóri Y hafi fengið tilkynningu frá viðskiptavini varðandi hellulögn fyrir framan húsið. Í kjölfarið hafi verið gerðar lagfæringar. Ekki er ljóst hvenær sú tilkynning var send en bréf V2 er dags. 7. október 2022, eða um átta mánuðum eftir slys M. Samkvæmt málskoti fór viðgerð fram eftir slysið og verður því ekki ráðið af bréfi V2 hvort tilkynningin hafi verið send fyrir eða eftir það tímamark. Fyrirliggjandi er þá yfirlýsing Z, sem starfar í umræddri fasteign þar sem fram kemur að hún hafi verið við störf á slysdegi. Z, líkt og fjölmargir aðrir starfsmenn á svæðinu, hafi vitað af lausum hellur fyrir framan inngang Y. Hellurnar hafi verið lausar í langan tíma án þess að nokkur gerði við þær, þrátt fyrir að búið væri að láta vita af ástandinu. Af yfirlýsingu M verður ekki ráðið hver var látinn vita af framangreindu, þ.e. hvort tilkynning þessa efnis hafi borist X og þá hvenær.

Af framangreindu og gegn neitun X verður því ekki talið nægilega sannað að X hafi haft vitneskju um ástand hellulagnarinnar áður en slys M atvikaðist. Verður M að bera hallann af þeim sönnunarskorti og er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu hennar.

Niðurstaða.

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 16. maí 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir